

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inzeratni oddelček: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za ljubljanske pokrajine pri pokrajinskem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Cont. Cor. Post. No 11-3118
IZKljučno zastopstvo za oglaševanje v Italiji in tujini
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izšla vsak dan razen ponedeljka
Naročnin: mala mesečno Lit 18—
za izvozno vključno: »Ponedeljskim jutrom« Lit 36.50.
Uredništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5. — Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estero: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Strenua lotta difensiva in Sicilia

Due mercantili incendiati nella rada di Siracusa — Un grande piroscampo silurato presso la costa Tunisina 21 velivolo distrutto

Comando Supremo. — Bollettino di guerra No. 1179.

Le posizioni antistanti la città di Messina sono state ieri duramente contese al nemico dalle retroguardie italo-germaniche.

Nella rada di Siracusa nostri bombardieri a tuffo hanno incendiato due mercantili; un piroscampo di grosso tonnellaggio è stato gravemente colpito da un aerosilurante presso la costa Tunisina.

Velivoli nemici effettuavano incursioni su Torino e sulle zone periferiche di Viterbo e di Foggia; i danni e le vittime sono in corso di accertamento.

Nei dintorni di Foggia 13 quadrimotori venivano abbattuti dai cacciatori germanici e due dalle batterie contraeree; altri tre apparecchi risultano distrutti a Torino ad opera delle artiglierie della difesa e della nostra caccia notturna.

Azioni isolate condotte dall'aviazione av-

versaria nelle provincie di Lecce, Salerno e Reggio Calabria causavano lievi danni ed alcune vittime.

In vari attacchi a convogli, cinque aerosiluranti britannici si inabissavano in mare, quattro colpiti dal tiro delle navi di scorta ed uno da un nostro ricognitore.

Generale Ambrosio.

Con l'azione presso la costa Tunisina, citata nel bollettino di oggi, il Capitano Pilota Cimitti Giuseppe da Orvieto ha silurato negli ultimi sette giorni due incrociatori e due piroscapi per un totale di 42.000 tonn.

Le vittime finora accertate nella popolazione civile a causa delle incursioni di cui all'oderno bollettino, ascendono a 87 morti e 22 feriti complessivamente nelle Puglie; 3 morti e 16 feriti in provincia di Salerno; 15 morti e 4 feriti in Calabria; 3 morti e 5 feriti a Viterbo.

Vztrajna obrambna borba na Siciliji

Dve trgovski ladji zažgani v sirakuški luki, velik parnik torpediran ob tuniški obali — 21 sovražnih letal sestreljenih

Vrhovno poveljstvo. Vojno poročilo št. 1779.

Italijansko-nemške zaščitnice so večeraj trdo osporavale sovražniku prednje postojanke pred mestom Messina.

V sirakuški luki so naši sturmoglavni bombniki zažgali dve trgovski ladji; en parnik velike tonaje je težko zadelo neko naše torpedno letalo blizu tuniske obale.

Sovražna letala so izvršila poleta nad Turin in nad okoliško ozemlje Viterba in Foggie. Škoda in žrtve se ugotavljajo.

V okolici Foggie so nemški lovci in dve protiletalske baterije sestrelili 13 štirimotornikov. Nadaljnja tri letala je v Turinu uničila naše obrambno topništvo ter naši nočni lovci.

Osamljene akcije, ki jih je povzelo sovražno letalstvo v pokrajinah Lecce, Sa-

lerno in Reggio Calabria, so povzročile lahke škode in nekoliko žrtv.

Pet britanskih torpednih letal je stremoglavilo v morje med brezuspešnimi napadi na konvoje. Štiri so zadela ladje spremstva, enega pa je zbil naš izvidnik.

Generale Ambrosio.

V akciji blizu tuniske obale, ki jo omenja današnje vojno poročilo, je kapetan pilot Cimitti Giuseppe iz Orvieto v zadnjih sedmih dneh potopil dve križarki in dva parnika s skupno 42.000 tonami.

Dosej ugotovljene žrtve civilnega prebivalstva poletov, omenjenih v današnjem vojnem poročilu, so naslednje: 87 mrtvih in 22 ranjenih skupno v Pugliji, 3 mrtvi in 16 ranjenih v pokrajini Salerno, 15 mrtvih in 4 ranjenih v Kalabriji, 3 mrtvi in 5 ranjenih v Viterbu.

Nepremostljiva nasprotstva med „zavezniki“

Buenos Aires, 15. avg. s. Iz New Yorka poročajo, da se zapletljivi med zavezniki mnoge sprave sovjetskega zadržanja, ki je politično nasprotno zadržanju Anglosasov, ki med seboj niso v sporazumu in tudi ne vojaško neodvisni. Zaradi teh zapletljivev se je zopet razvnela polemika proti Rooseveltovemu vodstvu vojne, ki po njenju široko javnosti ne ustreza zahtevam položaja in še manj ameriškim interesom. ki so v glavnem na Pacifiku in v Aziji. Revija »Times« piše glede tega, da se v državi poglablja prepričanje, da je vojna na Pacifiku mnogo bolj nujna in važna kakor v Evropi. Tega mnenja so na podlagi vojaških, zemljepisnih in gospodarskih razlogov tudi pošteti vojaški in mornariški predstojniki, ki popolnoma dobro vedo, da je Japonska mnogo močnejša, kakor si Američani predstavljajo. Obstojajo pa tudi

čustveni razlogi. Mnogi Američani še vedno ne zaupajo Angliji, sovražijo komunistem in se oboje Sovjetske zveze. Te razloge in čustva je nedavno izrazil senator Chandler, ki je dejal:

1. Japonska bo postala nepremagljiva, če ji bomo dali čas za konsolidacijo njenih obširnih osvojev. 2. Čingkaškova Kitajska bi mogla kmalu opustiti borbo, če ji ne bo primerno pomagano. 3. Lahko se nam pripeti, da se bomo morali sami boriti proti Japonski. Sovjetska zveza gotovo ne bo vrnila sprejete pomoči, Anglija pa bo preveč zaposlena s svojimi zadevami in se ne bo zanimala za zadve, ki se je naravnost ne tičejo. Navzlic dvema milijonoma vojakov v Indiji ni uspelo Angliji obvladati 60.000 Japoncev v Birmi, kar kaže, kako majhne so njene bojne možnosti na Pacifiku.

Delovna dolžnost na Madžarskem

Budimpešta, 17. avg. s. CE. Odlični ukrep pripravljajo na Madžarskem, da bodo vsi prisiljeni delati. Kdor ne dela, bo izgubil živilsko nakaznico. Vsi lenuhi in potepuhi bodo morali delati na poljih.

Trgovinska pogodba med Ekvadorjem in Argentino

Buenos Aires, 17. avg. s. Iz Quita poročajo, da bo v Buenos Airesu podpisana trgovinska pogodba med Ekvadorjem in Argentino. Pogodba za sklenitev te pogodbe so se že pred časom pričela.

Anglosaško barantanje za Palestino

Ankara, 16. avg. s. Vesti, ki jih vztrajno širijo cionisti in katere objavlja židovski tisk glede prepustitve mandata nad Palestino Ameriki, so povzročile živo reakcijo v islamskih krogih. Na neko vprašanje, katero so glede tega arabske organizacije postavile visokemu komisarju, je ta zanikalno odgovoril. Arabski politični krogi pa s tem odgovorom niso bili pomirjeni, ker vedo, da potekajo v Washingtonu med cionističnimi predstavniki pogajanja za naglo rešitev palestinskega vprašanja v prid židom.

Velike sovjetske izgube na področju Bjelgoroda

4200 padlih, 1600 ujetnikov, velike količine vojnega plena Vsi sovjetski napadi odbiti

Hitlerjev glavni stan, 17. avg. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na bojišču ob Miusu so bili odbiti krajevni sovjetski napadi.

Ob srednjem Doncu je sovražnik na področju Izjuma po močni topniški pripravi začel s prečakovanim napadom z močnimi pehotnimi in tankovskimi silami. Vsi boljševiški prodorni poskusi so bili onemogočeni. Sovražnik je imel velike človeške in stvarne izgube.

Pri bojih na področju južnozahodno od Bjelgoroda so izvedle sovjetske čete le krajevne napade, ki so bili vsi odbiti.

Pri večeraj omenjenem nemškem protinapadu znašajo po dosedanjih poročilih sovražne izgube 4200 mrtvih, 1600 ujetih, 25 tankov, 110 topov, 112 močnarjev, mnogo drugega orožja in veliko količino vojnega gradiva.

Dočim je sovražnik zahodno od Orla izvedel le manj uspešne napade, je nadaljeval z močnimi napadi južno in južnozahodno od Vjazme, južnozahodno od Bjelja in pri Ladoškem jezeru. Ti napadi so prav tako izpodbile zaradi pogumne obrambe naših čet, ki so uničile skupno 283 sovražnih tankov.

Nemško letalstvo je napadlo zbirališča in premike sovražnih čet ob srednjem Doncu ter južnozahodno od Bjelgoroda in je uničilo devet transportnih vlakov.

15. in 16. avgusta je bilo sestreljenih 110 sovražnih letal, dočim je bilo izgubljenih 6 nemških strojev.

V sicilskih vodah so hitri nemški bombniki zadeli dva sovražna srednjevelika parnika. Pri obrambi pred letalskimi napadi na južno italijansko ozemlje pa so nemški lovci sestrelili brez lastnih izgub 13 štirimotornih bombnikov. Tako so nemške obrambne sile med 13. in 16. avgustom sestrelile nad Sredozemljem 35 angleških in ameriških letal.

Nemški brzi čolni so na vzhodni sicilski obali torpedirali sovražni rušilce.

V messinski ožini so patrolni čolni potopili en angleški motorni čoln, dočim je obalno topništvo uničilo eno topničarko.

Topništvo motornih preveznih ladij, ki vozijo med Messina in Orla, je pri dnevnih napadih sestrelilo štiri sovražne stroje. Druge pomorske sile so v vodah severno od Sicilije sestrelile štiri od osemh napadajočih angleških torpednih letal.

Skupine nemških bojnih letal za velike razdalje so 15. avgusta v večernih urah potopile v vodah zahodno in severozahod-

no od Lizbone tri prevozne ladje s 25.000 tonami iz konvoja, ki so ga ščitile protiletalske križarke ter rušilci, in poškodovale s torpednimi zadetki še najmanj dva velika parnika. Vsa letala so se vrnila v svoja oporišča.

Dnevni in nočni napadi sovražnih letalskih skupin na razne kraje v zahodnih zasedenih pokrajinah, med drugim tudi na zunanje okraje Pariza, so povzročili znatne izgube med prebivalstvom. Med vročimi letalskimi boji in s sodelovanjem topništva je bilo po dosedanjih poročilih sestreljenih 20 sovražnih letal.

Nemški bombniki so zadnjo noč z velikimi bombami napadli posamezne cilje na južnozahodni angleški obali ter ob ustju Temze.

Vrhovno poveljstvo objavlja nadalje: Pet tednov so nemške čete in deli nekaj italijanskih divizij bile v trdih in zagriženih bojih s sovražnikom, ki je bil štiri do petkrat v premoči. V junaških obrambi naših čet, ki so se v tropski vročini in na najbolj težavnem ozemlju nadčloveško borile, je bil sovražnik prisiljen pošiljati v borbo nove edince z namenom, da nadomesti svoje velike izgube moštva in materiala.

Izpraznjevanje etoka se je načrtno izvajalo že 14 dni. Sovražnik je imel pri zasledovanju težke izgube pri obrambnih bojih in pri nemških protinapadih. Vsi sovražni poskusi odrezati naše čete na Siciliji s stalnimi letalskimi napadi na prevozni promet med ožino ali z napadi vojne mornarice v Messinski ožini so se izjalovili. Sovražna izkrcavalna sila, ki so prodirale za hrbet naših čet, so bile uničene. Brez ozira na veličansko sovražnikovo premoč v zraku nam je uspelo načrtno izvesti velik prevoz v Kalabrijo tako, da so bile ob šestih dne 17. avgusta vse nemške in italijanske čete z njihovimi težkimi orožjem, tanki, topovi in oklopnimi avtomobili ter njihovimi posadkami, prepeljane preko Messinske ožine na celino. Med zadnjimi je zapustil otok general tankovskih čet Hube, ki je vodil boje na Siciliji. Ta orjaški vojaški in organizatorni uspeh je omogočil junaštvo čet, ki so na suhem onemogočile vsak sovražni predor in z neprestanim junaškim delovanjem mornarice, ki je vzdrževala promet s požrtovalnostjo in le s majhnimi pomorskimi silami, ki so ščitile bok, in z močnim obročem, ki ga je tvorilo nemško letalstvo z bojnimi letali in s topništvom ob Messinski ožini. Vedstvo in čete so dosegle uspeh, ki bo prešel v zgodovino kakor zmaga v veliki ofenzivni bitki.

Tri ruske ofenzive zadržane

Ruski vojni stroj se obrablja, ga ne dosega glavnega razmeta: preboja fronte

Beč, 16. avg. Nedeljsko nemško vojno poročilo zatrjuje, da so bili vsi sovražni napadi odbiti. Iz Moskve pa zagotavljajo, da so sovjetske čete dosegle nadaljnje uspehe, osvojile kakih 100 obkroženih krajev in pridrle povprečno 6 do 8 km v globino. Kaker pše vojaški strodnik avstralskega lista »Neue Zürcher Zeitung«, sta ti dve trditvi sicer na prvi pogled v nasprotju, v resnici pa sta popolnoma v skladu z resnico in z dogodki na bojiščih. Nemške čete so v resnici zapletene v hude boje in odbijajo rapade sovražnika, ki jih lahko imenujemo strateške napade, medtem pa se umikajo na nove postojanke. Trž ko to zahteva taktika znane nemške prožne obrambe. Rusi uporabljajo pri teh napadih velike množine ljudske sile in oklopih voz in dosegaajo več ali manj znatne uspehe, vendar pa se jim doslej še ni posrečilo doseči uspehov strateškega pomena, kakršnih značaj bi po trditvah iz Berlina imel popolni preboj nemške fronte.

Vse je odvisno od tega, kdor bo dalje časa vzdržal. Tu gre za ogromno bitko obrabe in iztroševanja, katere razvoj se še ne more niti videti niti čutili, zlasti zaradi tega, ker so ruske vojne sile še vedno velika neznanica, zavita v temo. Iz nemškega vira n. pr. poročajo, da je bila v creleskem odseku številna premoč naravnost silovita. »Völkischer Beobachter« piše, da se je bil tu boj med dvema vojskama, ki sta bili v številčnem razmerju 1 : 8. Zanimivo bi bilo vedeti, ali je ta ruska premoč rezultat najvišjega in poslednjega napora ali pa je, kakor zatrjujejo v Londonu, šele začetek popolnega razvoja ruskih sil, ki ga je pred nekoliko meseci najavil Stalin.

V zvezi s tem poročajo iz mercajnega nemškega vira: »Dejstva dokazujejo, da sovjetska vojska kljub svoji premoči ni sposobna, da bi na kakršnikoli točki prebila nemške črte. Tudi v zadnjih 48 urah so se ponavrečili mnogi poskusi za preboj nemških postojank, kar ni pripisati samo taktiki prožne obrambe, marveč tudi silovitim nemškim protinapadom. Ti so zlasti v odseku jugozahodno od Bjelgoroda z bliskovito naglico preprečili vsako prodiranje sovražnika v globino nemških postojank. To potrjujejo iz Moskve, kati nedeljsko sovjetsko vojno poročilo govori o nemških protinapadih zapadno in severozahodno od Harjkova.

Seveda zatrjuje rusko poročilo, da so sovjetske čete kljub nemškim protinapadom pridobile na ozemlju in prodirle do predmetstij bivše ukrajinske prestolnice. Z nemške strani ne dajejo podrobni pojasnil o dogodkih in niti ne smatrajo za umestno, da ovirajo to ali ono rusko vest. Nemci se n. pr. niti niso zmenili za trditve, da je razdalja med obema čeljustima sovjetskih klešč komaj 30 km in da se po tem tesnem prostoru vleče zadnja pot za umik, železniška proga Harjkov—Lozovaja. Isto velja tudi za moskovske vesti glede razvo-

ja borb zapadno od Orla in na južnozahodno od Vjazme.

Nemško vojno poročilo se zadovoljuje s tem, da točno navaja značilno število sovjetskih oklopih voz, uničenih preteklo soboto. Kakor je znano, so Nemci javili, da so onesposobili za boj 117 od 179 ruskih oklopih voz severozahodno od Jarceva. Iz te nemške vesti izhaja zaključek, da je središče borbe v odseku Vjazme vzdolž železice proge Vjazma—Smolensk, ali točneje, nekaj 60 km severozahodno od Smolenska. V resnici izvajajo tukaj Rusi največji pritisk, hčeč s tem ustvariti drugo čeljust klešč. Klešče bi se morale tedaj razširiti v smeri na Roslavl in Jelno, namreč vzdolž železnice Brjansk—Smolensk in Suhinč—Smolensk.

Pri ofenzivi južno od Ladoškega jezera imajo po izjavah »Börsenzeitung« tamšnje operacije le taktični značaj. Vrhovno poveljstvo sovjetskih čet zasluje v tem odseku nemške čete, trko da armade generala v Klugeja odtod ne morejo dobiti pomoči. Isti list, ki je glasilo nemških oboroženih sil, opazuje splošno polčaj z nasleđenimi podelki, ki izhajajo po vsem vidu iz poluradnega vira: Ker sovražnik vidi in spoznava, da si ne more odpreti

vrzeli za vdor v evropsko trdnjavo, se je s tem večjo besnostjo lotil napadov na mesta in prepričanje, da na ta način lahko zdrobi notranjo obrambo.

Berlinski list zatrjuje, da niti Anglosasi niti Rusi doslej niso dosegli uspehov strateškega pomena. Osvojili so si samo nekoliko obrobnegega ozemlja, dočim je obrambna utrdba evropske celine še popolnoma nedotaknjena. Sedaj si utvarjajo, da bodo dosegli odločilne uspehe s tem, da mečejo na milijone kilogramov bomb na večja evropska središča. Očitno je, da se nadejajo onega, kar se je zgodilo v Nemčiji v mesecih od avgusta do oktobra l. 1918, ko je Nemčija izgubila vsako pobudo za akcije. Na ta način hočejo združeni narodi povzročiti notranji zlom in zato napadajo središča gospodarskega življenja, ustvarjajoč ostražje panike, toda sovražnik se ljuto vara. Nemški narod dobro ve, kaj ga čaka, ako bi se udal ustrahovalnim prijemom, kakor je to storil pred 24. leti.

Anglosaška propaganda sama zase spominja takratnih dogodkov. List zato navaja neki članek »Chicago Tribune«, kjer se v najtemnejših barvah slika usoda, ki čaka nemški narod, saj ameriški listi celo pišejo, da se bo morala Nemčiji za vselej vzeti vsaka možnost, da izvoze še kako vojno. Zato jo je treba ne samo popolnoma razorožiti, marveč ji odvzeti tudi vsa sredstva, s katerimi bi lahko širila misel prusaštva. V ostalem, pravi ameriški dnevnik, jim bodo že Rusi dali neposredno slovesno lekcijo. Če je res, kar pripovedujejo iz poučenega vira, bodo Nemci prisiljeni zopet zgraditi porušena ruska mesta in pri tem jih bodo stražili in nadzorovali svoji žrtve nemškega divjstva.

Vse to so neresni sovražnikovi izbruhi, pravijo v Berlinu, in takisto ni vredno zavracati vesti sovražne propagande, po katerih bi bilo 25 odstotkov po Nemcih zasuznjemga ozemlja danes pod kontrolo četnikov in partizanov. Iste vrste je tudi Churchillova in Rooseveltova izjava o podmorniški vojni, ki pripoveduje o 90 uničenih nemških podmornicah v zadnjih treh mesecih, dočim so se baje potopile zavzorniških ladij v istem času zmanjšale za 65% tako, da presegajo nove gradnje za 3 milijone ton celokupno izgubo ladijskega prostora za maj in julij. (»Il Piccolo della sera«.)

Delež rumunskih čet v bojih ob Kubani

Bukarešta, 15. avg. s. Po zadnjih vesteh s področja Kubana je sklepiti, da se peta sovjetska ofenziva na tem odseku nadaljuje. Rumunske in nemške čete nudijo vedno bolj učinkovit odpor. Ta peta ofenziva z značilno množično uporabo vojakov in tankov ob podpori močnih skupin letalstva pa se ni mogla doslej razviti. Strateška spretnost in hrabrost rumunskih in nemških divizij sta zanesli zmedo med sovražnika. Čeprav napada s skrajno silovitostjo. Sovjetskega načrta za odstranitev nevarnega kubanskega predmostja in za omogočenje sodelovanja kavkaške armade v veliki ofenzivi v vsem južnem odseku ni bilo mogoče uresničiti in vse kaže, da se bodo vsi napori sovjetskega poveljstva tudi v bodoče razbijali ob trdi stvarnosti tega predmostja.

Med zadnjimi srditimi borbami, v katerih so Sovjeti izgubili 8 divizij pehote in visoko število tankov, so se rumunske čete v zaupanih jim odsekih borile in se še bore hrabro. Zlasti v obrambi višine 89 in na vrhu Gore smrti se Rumuni borijo zagrzeno že 7 dni in 7 noči in uspelo jim je zadržati sovražnika, ki napada z ogromnimi sredstvi. Samo na teh dveh postojankah je bilo uničenih več polkov rdeče pehote. Zaradi učinkovite obrambe in hudih izgub sovražnika je bilo mogoče izvesti krajevne protinapade, ki še trajajo.

V juliju uničenih nad 3000 svjetskih letal

Berlin, 16. avg. s. V mesecu juliju so nemški lovci, protiletalsko topništvo in čete vojske, uničile na vsej vzhodni fronti 3.016 boljševiških letal. S tem izgubami, ki so mesečni rekord v sestreljenih letalih, je število sovjetskih, v prvem polletju tega leta sestreljenih letal, naraslo na 9.464, od pričetka vojne pa je bilo sestreljenih v celoti 43.642 letal.

Japonski uspehi na Daljnem vzhodu

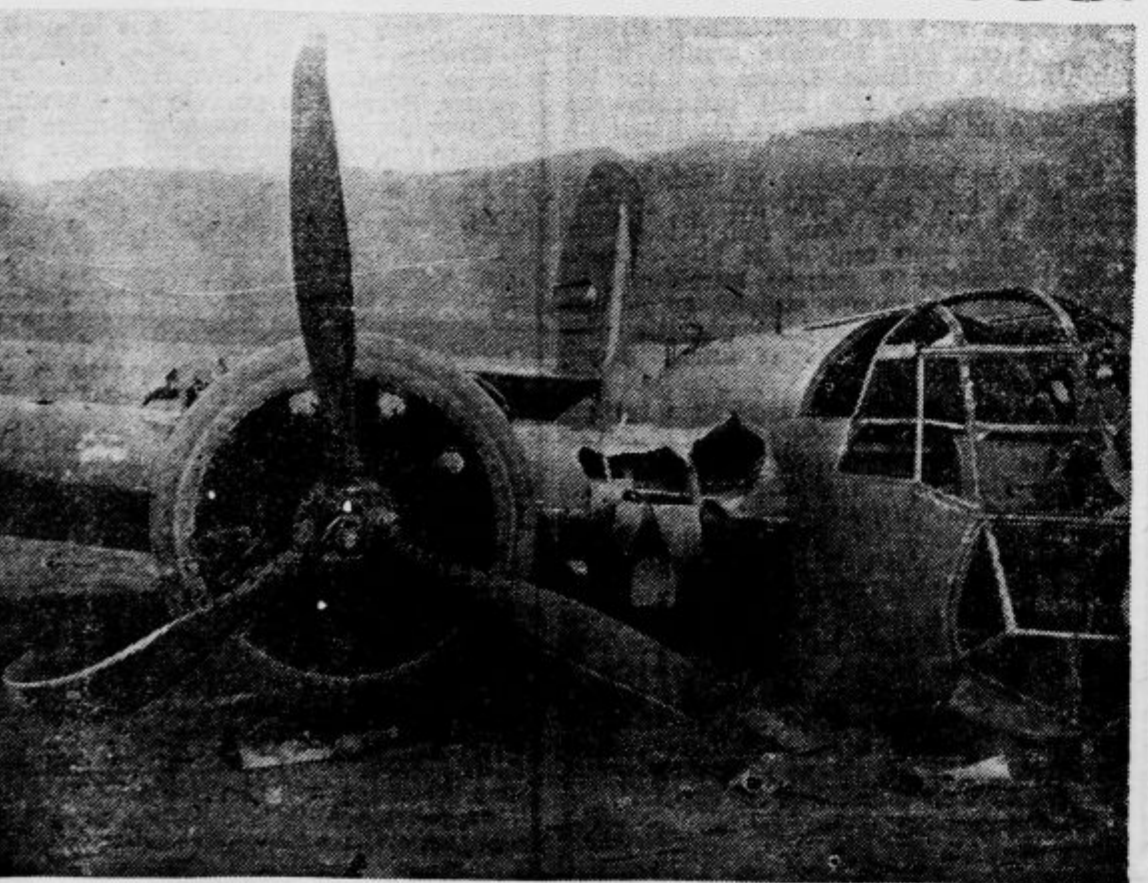
Tiencin, 16. avg. s. General Huang Tšing, poveljnik 114. divizije, kakor tudi drugi visoki oficirji te divizije so bili ubiti 11. avgusta med očistevalnimi operacijami japonskih sil ob obrežju jezera Vejsan, južno od pokrajine Šantung.

Tokio, 16. avg. s. Sedem sovražnih letal je ob zori 14. t. m. napadlo Balikpapan, luko v japonski oblasti na Borneu. Napad ni povzročil znatne škode. To je prvi polet nad Borneo od dneva, ko so japonske čete zasedle otok. Protiletalska obramba otoka je takoj nastopila in je naglo razpršila ameriški letalski oddelek.

Bangkok, 16. avg. s. Popolnoma je bila vzpostavljena poštna služba med Tajsko in južnozahodno Azijo, to je z Birmo, Malajo, Sumatro, Javo, Hongkongom, Filipini, Borneo, Celebesom, Malukom in malimi otoki Sonde.

Obnova v Hongkongu
Hongkong, 16. avg. s. Generalni guverner Hongkonga Rensuke Isogaj je javil, da namerava vlada zopet odpreti poljedelske tehnične šole in univerze v Hongkongu in to čimprej. Dodal je, da ima vlada tudi namen odpreti ostale tehnične in poljedelske šole še v tem letu.

Naročite se na romane DOBRE KNJIGE!

Britansko letalo, ki ga je sestrelilo protiletalsko topništvo na nekem italijanskem otoku

Razširjenje zakonskih predpisov o rodbinskih dokladah

V posebni številki »Službenega lista« (59 A) z dne 24. julija so objavili zakonski predpisi v zvezi s plačevanjem rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini. »Službeni list« objavlja najprej kr. uredb, z dne 21. decembra 1942, št. 1882, ki je bila objavljena v rimskem Uradnem listu 23. junija t. l. in se nanasa na razširjenje rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena reški pokrajini in na ozemlja Dalmatinskega gubernija.

Ta kr. uredba določa v edinem členu, da se razširja na Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena Reški pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija: 1.) kr. ukaz z dne 17. junija 1937, št. 1048, o izpolnitvi in poslojenju rodbinskih dokladov z zakonitostjo te uredb; 2.) kr. uredba z dne 21. junija 1937, št. 1239, z dopolnitvami predpisi za izvrševanje kr. ukaza z dne 17. junija 1937; 3.) zakon z dne 6. avgusta 1940, št. 1278, o ustanovitvi Blagajne za rodbinske doklade in o ureditvi izplačevanja teh dokladov obsevu državnih uprav in javnih ustanov, ki ne uživajo rodbinskih dokladov; 4.) kr. ukaz z dne 20. marca 1941, št. 122, o zvišanju rodbinskih dokladov.

Plačevanje rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini

»Službeni list« objavlja besedilo gori omenjenih kr. ukazov, uredb in zakonov. Končno objavlja kr. uredb z dne 15. marca 1943, št. 523 o plačevanju rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini. Sklepi se na kr. uredb z dne 21. decembra 1942 o razširjenju rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino in na ozemlja, priključena Reški pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija in smatrajoč za umestno, da se izdajo za Ljubljansko pokrajino dopolnilni predpisi k tej kr. uredbi, določa uredba o plačevanju rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini naslednje: Čl. 1. Kraljeva uredba z dne 21. decembra 1942 o razširjenju rodbinskih dokladov stoji v Ljubljanski pokrajini v veljavo: a) glede italijanskih delojemnikov iz drugih pokrajin Kraljevine, zaposlenih v službi, ki imajo svoj sedež v omenjenih pokrajinah, z začetkom njih zaposlitve v Ljubljanski pokrajini;

b) za vse druge delojemnike, če so zaposleni v industriji, trgovini, denarstvu in zavarovalstvu, v svobodnih poklicih in pri umetnikih, s 1. decembrom 1941, če so zaposleni v kmetijstvu, pa z dne, ki se določi s kasnejšo odredbo.

Čl. 2. Do nove odredbe se uporabljajo za rodbinske doklade delojemnikov iz črke b) prednjega člena določbe, ki veljajo za te doklade v odseku za industrijo, s spremembami s členom 3. do 8. te odredbe.

(Po kr. ukazih z dne 17. junija 1937 in z dne 20. marca 1941 so doklade v Kraljevini različne za delojemnike v industriji, za delojemnike v kmetijstvu, za delojemnike v trgovini, za delojemnike v denarstvu in zavarovalstvu in za delojemnike svobodnih poklicev in umetnikov. Po gornji določbi pa se uporabljajo v Ljubljanski pokrajini za vse te delojemnike doklade, določene v odseku za industrijo. Te doklade znašajo v skupini delavcev za ženo 9,30, za vsakega otroka v rodbini z enim otrokom 6 lir, z 2 do 3 otroki 8,40 lire, s 4 ali več otroki 10,80 lire in za vsakega roditelja 5,40 lire; v skupini uradnikov za ženo 13,20 lire, za vsakega otroka v rodbini z enim otrokom 9,30 lire, z 2 do 3 otroki 12,30 lire, s 4 ali več otroki 14,70 lire in za vsakega roditelja 8,70 lire, torej v enaki višini, kakor so se doslej izplačevali. Tudi izmera prispevka ostane nespremenjena v višini 10%.)

Členi 3. do 8. določajo naslednje: Prispevek delodajalca se v višini, določeni za industrijski odsek, po predpisih v Kraljevini veljavnih zakonov plačuje po zavarovanju oziroma režijski meži v smislu čl. 22. bivšega jugoslovanskega zakona o zavarovanju delavcev, oziroma čl. 51. tretjega odstavka pravil Bratovske skladišnice. Za podatke o delojemnikih, ki jih daje delodajalci, se uporabljajo določbe III. poglavja in čl. 40. do 44. omenjenega zakona.

Rodbinske doklade se izplačujejo upravičencem za vse dneve, za katere je delodajalec zavezan prispevati po bivšem jugoslovanskem zakonu o zavarovanju delavcev.

Zaradi izplačevanja rodbinskih dokladov upravičencem na podlagi te kr. uredb se štejejo za uradnike delojemniki, ki pripadajo skupinam iz členov 1. in 3. bivšega jugoslovanskega zakona o pokojninskem zavarovanju namencev.

Rodbinske doklade grejo tudi za roditelje, če jih upravičenec vzdržuje in če z njim živijo v skupnosti, to pa le, če je dopolnilno četo 60 let starosti, mati pa 55 let in ne delata v službi drugih ali če sta trajno nesposobna za delo.

V primeru odsotnosti z dela zaradi nosenosti ali poroda gredo rodbinske doklade delavcem in uradnikom, ki imajo do njih pravico za čas obvezne odsotnosti z dela po bivšem jugoslovanskem zakonu.

Listino, ki se zahteva po čl. 31. kraljeve uredb z dne 21. junija 1937, za prejemanje rodbinskih dokladov (potrdilo občine), izdaja lahko tudi pristojni župni urad.

Nadaljnje določbe te kraljeve uredb so naslednje: Po nalogu Narodne

ga zavoda za socialno zavarovanje kot upravnika Blagajne za rodbinske doklade se predpisovanje prispevkov in njih pobiranje kakor tudi odmera in izplačevanje dokladov poverijo glede delojemnikov iz črke b) členu 1. te uredb Zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani, ki lahko po predhodni odobritvi Visokega komisarija v obsegu poverjenih mu nalog ob svoji odgovornosti in svojem nadzoru uporabi druge kraljeve podporne in pomožne zavode. Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani mora sporočati Narodnemu zavodu za socialno zavarovanje podatke o predpisanih in o pobranih prispevkih ter podatke o priznanih in izplačanih dokladih v prejšnjem mesecu, v marcu vsakega leta v računski zaključki in podatke za sestavo letnega poročanja.

Hitro in priobčljivo podatkov za zadnji mesec vsakega polletja mora Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani plačati na poseben prost bančni račun s pridržano pravico razpolaganja znesek ostvarjenih prebitkov in o vplačilu tega zneska obvestiti Narodni zavod za socialno zavarovanje. Obresti tega bančnega računa se stekajo v Blagajno za rodbinske doklade, za katero ima Narodni zavod za socialno zavarovanje po vsaki polni dobi pravico zahtevati popolno ali delno vplačilo zadevnih razpoložljivih. Če znesek dokladov presega znesek prispevkov in se izčrpa razpoložljivo po omenjenem bančnem računu, lahko Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani zahteva pri Blagajni za rodbinske doklade, da pokrije razliko. Zavod dobi od te blagajne po dobljenem ugodnem mnenju Posebnega odbora za rodbinske doklade in po zaslišanju pokrajinskega odbora iz člena 12, lahko tudi predlaga za potrebe službe, ki se poravnava iz donosa prispevkov.

Člen 12. določa, da se za rodbinske doklade delojemnikov Ljubljanske pokrajine ustanovi »pokrajinski odsek Posebnega odbora za rodbinske doklade, ki mu predseduje zastopnik Visokega komisarija in v katerem so: predstavnik Narodnega zavoda za socialno zavarovanje, inspektor dela pri Visokem komisariatu, strokovnjak Zveze delodajalcev, strokovnjak Delavske zveze, po en predstavnik obeh zvez in ravnatelj Zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani.

Blagajna za rodbinske doklade izplačuje Zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani odškodnino v sorazmerju s prijavljenimi prispevki in v višini, ki jo določi Posebni odbor za rodbinske doklade po zaslišanju pokrajinskega odbora.

V področje ljubljanskega pokrajinskega odbora Posebnega odbora spada oddaja mnenj o vprašanjih, ki lahko nastanejo pri uporabljanju določb o rodbinskih dokladah v pokrajini; dajanje predlogov glede pobiranja prispevkov in izplačevanja dokladov in odločanje o pritožbah glede prispevkov in dokladov. Mnenje in predlogi se predložijo Posebnemu odboru za rodbinske doklade. Zoper odločbe o pritožbah glede prispevkov in dokladov je dopustna pritožba na Posebni odbor v desetih dneh od vročitve.

Pritožba se predloži preko Visokega komisarija za Ljubljansko pokrajino, ki odda v stvari svoje mnenje. Glede odločb Posebnega odbora pa veljajo predpisi čl. 20. kr. ukaza z dne 17. junija 1937 (v 30 dneh je dopustna pritožba na ministrstvo za korporacije, ki odloči dokončno, vendar ima prizadeta stranka v 30 dneh od priobčitve odločbe ministrstva pravico do tožbe, pri čemer so izključeni iz sodne pristojnosti spori glede določitve višine prispevka in dokladov).

Iz razpoložljivih ob koncu vsake poslovne dobe se iz preostalih prebitkov Blagajne za rodbinske doklade v odseku za industrijo v sorazmerju z zneskom prispevkov, pobranih za delojemnike v Ljubljanski pokrajini, odkaže del ustanovam, zavodom in pobudam v Ljubljanski pokrajini za vzgojo in strokovno izobrazbo delavcev ali pobudam za zaščito rodbine. Glede določitve tega dela je potrebno predhodno mnenje Visokega komisarija za Ljubljansko pokrajino.

Glede italijanskih delojemnikov iz ostalih pokrajin Kraljevine, zaposlenih v službi podjetij s sedežem v omenjenih pokrajinah, ki so zaposleni v Ljubljanski pokrajini, se poleg zakona in odločb po kr. uredbi o razširjenju rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino z dne 21. decembra 1942 razširja na Ljubljansko pokrajino za pripadajoče strokovne skupine tudi določbe kolektivnih pogodb, ki veljajo v Kraljevini za izplačevanje dodatnih rodbinskih dokladov. Določba teh pogodb ima o učinek od začetka zaposlitve delojemnika v Ljubljanski pokrajini.

Uporabljenje določb o rodbinskih dokladih v Ljubljanski pokrajini nadzoruje Visoki komisariat po inspekciji dela.

Riba, ki mijavka

V vodah zapadne Afrike živi som *clarias macrochirus*, ki na suho vržen proizvaja glasove, slične mijavkanju razdražene mačke. Glasove stvarja z vdusnim mehurjem, ki se mu odpira v goltanec. Ta riba je zanimiva tudi zaradi tega, ker more sušo prestopiti zarita v blato. Takrat ji vdusni mehur služi za pljuča. Rib, ki ob presihanju voda dihaajo z vdusnim mehurjem, poznamo več vrst in jih družimo v skupino pljučaric. Najbolj znani so luskorli Belega Nila in ameriške reke Majzanjona ter avstralski rogobci.

Kronika

Slovenskim umetnikom!

Podpisani odbor je sprožil akcijo za postavitev spomenika pokoj. slikarju Ivanu Vavpotiču. V ta namen je zbral Vavpotičeve tovarise — likovne umetnike, da prispevajo k stroškom tega spomenika s podaritvijo kakih svojih umetniških del. Znotraj števila umetnikov je objavilo svoje sodelovanje in odbor je prejel večje število obljubljenih umetnin. Oni, ki svojih umetnin še niso izročili, so naprošeni, naj jih oddajo pooblaščenemu nabiralatelju, ki se bo osebno ogledal pri njih do 15. sept. t. l. Po tem roku bodo zbrane umetnine razstavljene v razprodati ter opozarjamo na nakup že zdaj ljubitelje slovenske umetnosti. O denarnem uspehu bodo vsi, ki so prispevali s svojimi deli, točno obveščeni. Morebitni preostanek bo oddan v korist fonda za preiskrbo umetnikove vdove, ki ga podpisani odbor upravlja.

Za odbor za postavitev nagrobnega spomenika * Iv. Vavpotiču
Saša Santel.

* Velikonemski šahovski turnir 1943 se je pričel včeraj na Dunaju, kjer je novi dvor šahistom na razpolago. Udeležencev je 14 in igrajo do 28. t. m. vsako popoldne od 14. do 20. od 23. do 28. t. m. bodo dopoldne in popoldne tekmovali dame. Isti čas bo tudi trajal šahovski seminar za Hitlerjeve mlade, pri katerem bodo sodelovali znani nemški šahisti in učitelji šaha Nemško mojstrstvo brani Ludvik Reilstab iz Berlina, med damami pa Kellerjeva iz Drazdov.

* Beneška palača v Rimu, kjer je bil za prejšnjega režima sedež vlade, bo preurejena v muzej.

* Gorizjski nadškof Margotti je zadnje dni obiskal San Lorenzo di Fiumicello in ondolna taborišča za politične internirance. Spremljala sta ga don Angelo Magrini in dekan Francesco Panzera.

* Preimenovanje nekaterih ulic in trgov bo izvršeno v Triesteu in Goriziji. Posebne komisije so že sestavile predloge, ki so bili zdaj odobreni.

* 500 letnica Carigrada. Leta 1953 bo mesto Carigrad obhajalo svojo 500 letnico ustanovitve. Za to priliko pripravljajo velike mednarodne svečanosti z olimpiado.

IZ LJUBLJANE

Dela na Cesti Soške divizije

Na Cesti Soške divizije so že nekaj dni v teku večja popravila cestišča. Imenovana cesta je na odseku od Bleiweisove do Resljeve ceste nedvomno najbolj široka cesta v našem mestu, pa tudi najodbojnejša urejena. Na tem odseku ima na obeh straneh široke hodnike za pešce, prav tako tudi dve široki cestišči, tako da se lahko na vsakem vrši vozovni promet v obe smeri, med obema cestiščema pa je speljana dvotirna tramvajska proga, obdana z lepimi nasadi. Kako je cesta široka, si lahko predstavljamo, če pomislimo, da je samo južno cestišče — in široki sta obe enaki — tako široko, da zadostuje od Resljeve ceste dalje proti Smartinski cesti, kjer je Cesta Soške divizije za polovico ožja, za dvotirno tramvajsko progo in vozovni promet v obe smeri.

Cesta je imela doslej s kamnitimi kockami tlakovano cestišče na odseku od Smartinske do Resljeve ceste, na vsem prostoru med poslopjem glavne železniške postaje, spedičijo Turk in hotelom »Metropol« ter vse južno cestišče do Bleiweisove ceste. Urejeni in deloma asfaltirani so tudi hodniki za pešce; vsaj obrobni s kamnitimi robniki pa vsi. Netlakovano in neurejeno je bilo samo severno cestišče med Bleiweisovo cesto in glavnim kolodvorskim poslopjem.

Ta del cestišča sedaj urejujejo. Na vsej dolžini bo katranizirano. Pri tem morajo cestišče najprej posuti in nato utrditi, kakor ga se temeljito sprejeto. Ko so ta dela izvršena, cestišče katranizirajo in nazadnje posujejo s finim gramozom. Taka cestišča so trpežna, gladka in brez prahu. Dela hitro napredujejo.

u— Sedesletnica rojstva je praznovale dni znani ljubljanski veletrgovci G. Osvald Pengov. Rajen je bil v Bukovnici in se je doma izučil trgovine. Služboval je nekaj let pri raznih trgovcih, potem pa se je osamosvojil in si otvoril lastno trgovino v Šmarju, kjer se ga ljudje še danes spominjajo. Ko se je oženil, se je preselil v Ljubljano, kjer si je prav tako pridobil soliden sloves in velik krog prijateljev. K njegovemu življenjskemu jubileju, ki ga obhaja dušopolno in telesno še mladeniško čil, mu tolopo čestitamo!

u— Sončno vreme imamo še nadalje, vendar se je vročina spet nekoliko omilila. V ponedeljek čez dan smo imeli 25,6 stop. C. v torek jutraj pa 12,6 stop. C. Nebo je bilo še dalje skoraj brez oblaka. Noč je jasna, saj sije polna luna. Proti jutru se utrjuje številne zvezde.

u— Mamma mleko, doza 14.60. Fr. Kham. Kongresni trg 8.

kanj silni na oko, da so se tudi najbolj drzni gusarji ustrašili.

Komaj se je zavitilo, so se jeli flibustirji, ki so imeli same pištole in gusarske sablje, pod Laurentovim in Grammontovim vodstvom pomikati naprej.

Čprav so se vsi zavedali težavnosti podvzeta, so bili vendar z navdušenjem sprejeli predlog glavarja. Saj je šlo za to, da rešijo Črnega gusarja, najbolj priljubljenega izmed vseh poveljnikov na Tortugi!

Grammont in Laurent sta bila sklenila naskočiti močnega grad z obeh strani, da bi razdelila posadko na dve strani. Van Horn je imel nalogo, paziti na mesto in preprečiti upor prebivalcev.

Grammont naj bi izvršil glavni napad, Laurent, ki je imel manj borcev, pa naj bi se zadovoljil s tem, da bi pritiskal na branilce in ogražal tista dva stolpa, ki sta gledala proti morju.

Ura je bila 7, ko so se Grammontovi oddelki približali zapadnim okopom na streljaj.

Španci so bili v velikem številu zakopani za nasipi. Odločeni so bili, da se bodo trdovratno upirali in da rajši poginejo, kakor da bi se predali.

Le malo krdel je še ostalo, da bi na morskimi strani kljubovali »Folgoru«, čigar topovi so nenehno grmeli, rušili stolpne line in uničevali okope, kjer so stali veliki trdnjavski topovi.

Ko so se pokazali prvi flibustirski oddelki, so jeli španski težki topovi peklenko streljati po njih. Udarjali so v glasi, ki so se širile pred stolpi in ogradiami na vznožju, ter podirali drevesa, za katerimi so bile razpostavljene prednje črte.

POHISTVO
Orehove spalnice in dnevne sobe kupite ugodno v zalogi pohištva tv. ROK BEKIC in FRANC SENK v Šiški, Gosposvetska c. 95. Odprto od 14.—15.

Z Gorenjskega

Nova voditelja ženske kraljeve organizacije v Razvoju je gospa Viskow. Nedavno je bila svetovno uvedena v svoj urad. Obežen se je končal tečaj delat in žena, ki so določene za nove častne sodelavke pri narodno-socialnem skrbstvu.

Jana Vassejens. Ke poroča o nepoznanih priložnostih lepote, navaja »Völkischer Beobachter«: Koreskim domačim in tujcem je docela nepoznana jama Vasseijen (tudi Vessiojen), ki jo najdemo v občini Landskronu in ki zasluži pozornost ne samo s pedagoškega, marveč tudi z arheološkega stališča. Jama je nad južnim bregom Osojskega jezera, je 8 metrov visoka, 26 m široka in 56 m dolga. Ljudje ji pravijo Ajdovska jama, s čemer je izpraznjeno, da je tu bilo staro selišče. Že leta 1864 so tu našli bronaste predmete. Različne najdbe iz te jame so v beljaškem muzeju. V dolini med hribom in jezerom je pač nekdo držala stranska cesta z Santika (Beljak) čez Virunum (Gospa Sveta) in dalje v št. Vid. O tem pričajo najdbe vzdolž ceste.

S Spodnjega Stajerskega

Mlade Dunajčanke, ki so tri tedne pomagale pri žetvi na Spodnjem Stajerskem, so se poslovile. Na poslovilni svečanosti so maribor jim je vodja Heimathunda izročil diplome. Zaposlenih je bilo 350 dunajskih delavcev.

Zdravilišče takse so oproščeni vsi, ki se preselijo iz ogroženih krajev v varnejše kraje. Ta odločba velja od 1. t. m. dalje. Gostilničarjem, ki so zaradi bomb izgubili svoja podjetja, bo poverjeno v drugih občinah vodstvo posameznih gostiln ali gostišč, ki so bila zadržana čez zapra.

Dve nesreči, 15. leta Jozefa Fekonjeva iz Slatine-Radencev se je ponesrečila pri polnitvi steklenice. Steklo ji je nevarno rnilo roko. S koleca je padla 6 letna Roza Velkarjeva, upokojenčeva žena iz Maribora. Zlomila si je levo nogo v kolku. Obe ležita v mariborski bolnišnici.

Iz Hrvaške

Hrvatska državna radijska postaja v Dubrovniku se je dobro uvela z raznimi novostmi. Preteklo soboto je priredila v dubrovniškem gledališču prvi vokalni koncert pesmi in opernih arij. Nastopila sta operna peva sopranistka Karmen Vilovićeva in baritonist Anton Marušić na klavirju pa ju je spremljal Pavle Begović.

Zadušnice za Andrejem Hlinko ob obletnici smrti so bile tudi po hrvatskih mestih. V Zagrebu je bila zadušnica v ponedeljek jutraj ob navzočnosti članov Hrvatsko-slovaškega društva in raznih predstavnikov.

Uprava muzeja v Sarajevu je začela kopati na pokopališču, imenovanem Carina, ki leži blizu Marijinega dvorca. Delo nadzoruje kustos dr. Korošec. Pričakujejo zanimivih odkritij. Že prvi dan so našli sledeče stare rimske zgradbe, nato prazen sarkofag in še en sarkofag eliptične oblike. Vrednotno so te starine iz 11. stoletja. Našli so tudi človeška okostja.

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 18. AVUGSTA 1943:

7.30: Pesmi in napet. — 8.00: Napoved časa. Poročila v italijanskih. — 12.20: Plošče. — 12.30: Poročila v slovenskih. — 12.45: Lahka glasba. — 13.00: Napoved časa. Poročila v italijanskih. — 13.10: Poročilo Vrhovnega Poveljstva v slovenskih. — 13.12: Orkester vodi dirigent Gallino. — 14.00: Poročila v italijanskih. — 14.10: Orkester vodi dirigent Segurini. — 14.40: Pisana glasba. — 15.00: Poročila v slovenskih. — 17.00: Napoved časa. Poročila v italijanskih. — 17.10: Koncert sopranistke Stefanije Vuk. 1. Tosti: Zbogom dekleta; 2. Ciu; 3. Mračilo se je; 4. Massenet: Elegija; 4. Čajkovski: Tam ob reki. — 17.35: Na harmonike igra Stanko Stanko. 1. Lincke: Pastirček; 2. Strauss: Zena vino, petje; 3. Yradier: Golobček; 4. Buday: Moj prijatelj. — 19.00: »Glasovito italijansko«; ponuja prof. dr. Stanko Leben. — 19.30: Poročila v slovenskih. — 19.45: Operetno glasbo vodi dirigent Tanstini. — 20.30: Napoved časa. Poročila v italijanskih. — 20.50: Orkester vodi dirigent Segurini. — 21.15: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta. 1. V. Susteršič — viola. A. Dornel — 2. violina. V. Susteršič — viola. C. Sedlbauer — čelo. 1. Beethoven: Kvarter v F-duru — op. 18. — 21.45: Koncert malega orkestra, vodi dirigent Stane Lesjak. — 22.15: Orkester vodi dirigent Angelini. — 22.45: Orkester vodi dirigent Zeme. — V odmoru (23.00): Poročila v italijanskih.

Naročite se na romane „DOBRE KNJIGE“

V zbirki »DOBRA KNJIGA« je izšel roman »VZHOJ IN ZAPAD«. — Tudi našemu občinstvu je znana pisateljica Pearl S. Buck riše v njem na primeru mlade Kitajke borbo dveh svetov v sodobni Kitajski.

Sredi tega meseca bo izšlo delo slavnega zdravnika Paula de Kruifa, ki pripoveduje v knjigi »BORCI PROTI SMRTI« življenjsko usodo nekaterih mojstrov medicinske vede.

V septembru bo sledil roman »POKOJNI MATIJA PASCAL«, ki ga je napisal Luigi Pirandello, svetovno znani italijanski dramatik in pisatelj.

Naročite se na »DOBRO KNJIGO«, če še niste naročili! V zbirki izide vsak mesec en roman, mesečna naročnina pa znaša:

a) za naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra«, »Slovenskega naroda« ali »Domovine« 10.— lir, za brširano in 20.— lir za vezano knjigo;

b) za ostale naročnike 11.— lir za brširano in 22.— lir za vezano knjigo.

Naročnina sprejema v Ljubljani upravnica naših listov v Narodni tiskarni, v Novem mestu pa družnica »Jutra«, od drugega pa naj se naročniki javijo po pošti na naslov: Uprava »Jutra«, Ljubljana, Puceljčeva 5.

Morski razbojniki niso odgovarjali. Porazdelili so se in plesko polegali na tla. skriti med visoko travo in grmovjem. Po vsakem strelu so se kakor kače spazili za 10—15 korakov naprej in tako pridobili nekaj ozemlja.

Ta način, ki si ga je bil izmislil Grammont, je omejeval človeške izgube, ki bi bile drugače ogromne. Debele španske tobovske kroglo so bile bolj pripravne za streljanje na ladje kakor za streljanje na ljudi.

Ko pa so prišli gusarji na zadnjo glasi, ki je bila samo 300 metrov od trdnjaviških jarkov, je postal njih položaj nevaren; kajti med tem se je bilo oglasilo lahko topništvo s svojimi kartečami. Iz strelnih lin ob znožju stolpov se je usipala toča, ki je dobesedno pometla prostor ter pobabila in pobila mnogo napadalcev.

Grammont se je zdaj vzdignil s tali: »Pokoni! Juris!... Črni gusar nas pričakuje! Je krilim svojim ljudem. Divje rojenje mu se odgovorilo.

»V nasok!... Smrt špancem!« Grammontovih 400 mož se je z lestvami na ramah gnalo naprej in s strašnim tuljenjem hrabrilo drug drugega.

Španci so podvojili svoj ožen. Topovi so s čedalje hušjim trusem grmeli z branikov, strelnic in lin. Krogle, granate in vražje orgle so razrivale tla in redčile vrste nasprotnikov. Grad se je bil izpremenil v ognjeno žrelo. Velikanski oblaki dima, po katerem so švigali plameni, so plaval nad ploščadi in okopi.

Vkljub klicem glavarjev so se flibustirji zdaj obotavljali.

Odstranitev zidnih lepakov in razglasov

Tiskovni urad Visokega komisariata sporoča:

Lepaki in razglasi, ki so nalepljeni po zidovih ali izstavljeni po izložbah v mestu in drugih središčih pokrajine, morajo biti odstranjeni po h'njih lastnikih ali trgovcih do 21. t. m. Kjer bi to ne bilo storjeno do tega dne, bodo lepaki odstranjeni po občinskih uslužbenih na stroške tistih, ki tega niso storili.

Kako preganjati podlake miši?

Izredno mila zima in suha, topla pomlad sta zelo ugodni, vplivajo na razplod prajskih miši, ki so se razmnožile v neizrečenem številu. Skoda, ki jo povzročijo poljska miš, se ne pokaže takoj, temveč čez nekaj časa, ko je žetev pri kraju. Zategadelj je treba pravočasno poseči vmes in poskrbeti za zator tega škodljivca, dokler je čas. Proti toči in drugim naravnim katastrofom ni uspešne obrambe, proti poljskim mišim pa lahko nastopimo s sredstvi, ki so precej učinkovita.

Strokovnjaki priporočajo skupne nastope proti tej nadlogi, kajti posamična borba ne zahteva mnogo. Preskrbeti si je treba v prvi vrsti dovolj strupenih zm, ki uničujejo mišjo zalogo na poljih. Nekaj dni, preden se akcija izvrši v večjem obsegu, je treba vse zvezovalce luknje zamašiti na ta način, da zemljo zrahljamo bodisi z motiko ali kakšnim drugim topim predmetom. S tem si prihranimo mnogo dela, kajti ostanejo nam samo odprte luknje, ki pokažejo, kje so škodljivci na delu.

Strupena zrna (zeljo) je najbolje polagati v kolonah in sicer se to dolo najbolje priročno izvrši ob uporabi posebnih pusik, ki izstreljujejo zrna v mišje luknje. Ker pa takšnih pusik danes ni na razpolago, se lahko poslužimo drugih posebnih naprav za polaganje zrn. S pusikami ali pa z aparati štediljeve in popolnoma smotno porazdelujemo strupena zrna, prihranimo si pa tudi mnogo nepotrebnega dela, ter nam gre še vrhu vsega posel hitreje od rok. Ker pri nas ni na razpolago niti zadenih pusik, niti drugih naprav, moramo polagati strupena zrna v mišje luknje pač z žlicami ter jih moramo poriniti kolikor mogoče globoko, da se z njim ne zastrujijo ptice.

Tudi s strupenimi zrn se da varčevati. Dovolj je, če položimo v vsako odprtno rova poljske miši tri do pet zrn. Zrna pa moramo potisniti dovolj globoko v rova, da jih ne doseže domače živali, ki bi lahko od njih poginile. Rovov potem, ko smo vanje položili trupa zrna, ne smemo zamašiti, temveč jih nurostimo odprte.

Kdor se bo ravnal po teh pravilih, se bo lahko prepračil, da ta način borbe proti poljskim mišim gotovo doseže zaželeni uspeh.